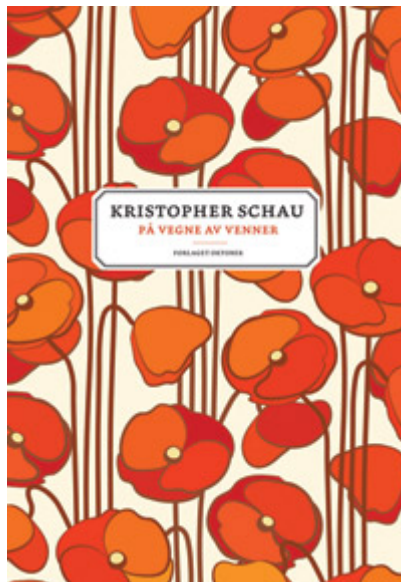

På vegne av Christopher

PUBLISERT 5. februar 2010

Kristopher Schau | **På vegne av venner.** Forlaget Oktober, 92 sider

Schau har forfattet en essaysamling, en lettlest, nær hundre sider lang bok.

Temaet er begravelser. Kommunale begravelser, altså begravelser som blir tatt hånd om av det offentlige. Bokens tittel henspiller på teksten i dødsannonser. I stedet for å skrive på vegne av familien og annet, pleier det å stå på *vegne av venner* i dødsannonser hvor det ikke er pårørende.

Schau åpner knapt og poengtert. Han introduserer seg selv med å beskrive tre hovedteknikker han har utviklet for å holde ut tilværelsen. Han er altså en mann som holder ut, uten at det problematiseres. Deretter forteller han om en avisreportasje om samme tema som boken. Om begravelser uten en eneste deltaker. «Det var altså ingen som kom? Som i null. At noen fortsatte ensomheten selv etter døden? Jeg godtok det ikke. Det var tomt på så altfor mange plan. Jeg ville vite hva dette var; og jeg ville være der,» skriver Schau.

Han beretter om en rekke begravelser han har deltatt i. Begrepet «genuin» er problematisk på mange måter. Det er likevel det som slår meg i møtet med teksten. Man tror på Schau. Man får respekt for prosjektet hans. Det er noe finstemt, noe inntonet kunne man si, over fortellingen. En mann i slutten av tredveårene som med vidåpne (noen vil si naive) øyne deltar i begravelsesseremonier og forsøker å bidra med verdighet, alvor og «være der for den døde». Schau byr sjenerøst på seg selv, uten sentimentalitet, med et skarpt skråblikk på egen fungering. Det er interessant, akkurat

som beskrivelsen av liturgien, prestene og de begravelsesansatte er det. Alt er håndtert med den samme vare, respektfulle, undrende tilnærmingen.

Noen få linjer om det kuriøse, lett sensasjonspregede. Det er fint når mennesker overrasker, og nyanserer bildet av seg selv. Dette er en slags sosialpsykologisk demonstrasjon, hvor leseren tvinges til å forholde seg til egne fordommer. En mulighet til å studere egen assosiasjonsrekke via bestemte triggere: bibliotekarer har briller, bruktbilselgere et bredt glis, folk fra Trondheim er ... etc. Den rocka, sexy, überkule musikeren og humoristen er nå altså på Østre Gravlund, ventende på at dørene til kapellet skal åpnes. Fint.

Andre vil kanskje lese mer selvdestruktivitet ut av teksten. Ikke overraskes, men si at nettopp dette kjennetegner noe av Schaus tidligere kunst, om enn uttrykket er et annet. Jeg er ikke enig.

Anmeldt av Kari Normann

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 47, nummer 2, 2010, side